

LÉPÉSEK A KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG FELÉ

2017-ben egy spanyolországi, 19 régiót érintő hulladékbörzén csak Valencia körzetében 1250 alkalommal kínáltak különböző vállalkozások náluk hulladékként keletkező anyagot megvételre, miközben 400 másodnyersanyag-igényt jeleztek. Az ilyen kezdeményezések nagyban elősegítik a kölcsönös előnyökre épülő ipari szimbiózis és a körforgásos gazdaság megteremtését.

További előnyök, hogy ennek köszönhetően kevesebb a vállalkozások anyagáramláshoz kapcsolódó adminisztrációs terhe, alacsonyabbak a járulékos költségeik, olcsóbb nyersanyaghoz jutnak, valamint kevesebb hulladék keletkezik, emellett az anyag hosszabb ideig marad a gyártási folyamatban.

Az ehhez hasonló jó példák gyűjtésére és népszerűsítésére hivatott a nemzetközi TRIS projekt, amelyben Magyarországot a Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. és az IFKA Iparfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft. képviseli.

A 2016 áprilisában indult és 2021. március 31-ig tartó TRIS (Transition Regions towards Industrial Symbiosis) projektben öt ország szövetezett a kis- és középvállalkozások (KKV) versenyképességének növelésére és támogatására, valamint arra, hogy megismertessék velük az ipari szimbiózis előnyeit, ezzel elősegítve a körforgásos gazdaság megteremtését.

A Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. és projektpartnere a projekt ideje alatt összegyűjti az ipari szimbiózis alkalmazásának hazai jó gyakorlatait. A szakmai érintettek minél szélesebb körben történő bevonása érdekében létrehozták a projekt égisze alatt az Ipari Szimbiózis Tanácsadó Testületet, amellyel a hazai projektpartnerek rendszeresen egyeztetnek, és a GINOP Irányító Hatóság részére javaslatlételt fogalmaznak meg. A projekt célja továbbá a minden résztvevő számára előnyös

együttműködések támogatása, valamint az összefogásokat segítő jogi szabályozás kialakítása.

Az erőforrás-hatékonyabbhoz a körforgásos gazdaság és annak részeként az ipari szimbiózis egyaránt hozzájárul, ezért a projekt során azon dolgoznak az együttműködő partnerek, hogy feltárják a már működő hazai és európai uniós jó gyakorlatokat, és népszerűsítsék azokat a hazai KKV szektorban.

Jó gyakorlatok itthon...

Az építőipar egyik legsúlyosabb problémájára, a nagy mennyiségben keletkező építési-bontási hulladék kezelésére keresett megoldást egy magyarországi építőipari vállalkozás. Egy olyan számító-

gépes alkalmazást fejlesztettek ki, amelynek segítségével csökkenthető a véges mennyiségű természeti erőforrások felhasználása, egyben elősegítik az építési-bontási hulladékok minél hatékonyabb hasznosítását. Több mint 30 vállalat csatlakozott eddig ehhez az online közösséghez a nála keletkező vagy az általa felhasználható építési-bontási hulladék valós idejű adatainak megosztásával. Ennek eredményeként ez idáig több mint 440 000 tonna hulladékot hasznosítottak újra.

...és külföldön

Jó gyakorlatot ismerhettek meg a partnerországok szakemberei Bolognában is. Az élelmiszerhulladékok újrafelhasználására és értékesítésé-

re irányuló (Food crossing district) projekt során a paradicsomfeldolgozásból származó hulladék héját és magvakat az olívaolaj likopintartalmának növeléséhez használják fel, valamint olajbogyóval összekeverve egy új olajterméket készítenek. A búzafeldolgozás melléktermékeiből pedig alacsony energiaigényű technológiák alkalmazásával búzacsíraolajat és alacsonyabb zsírtartalmú olajat állítanak elő.

Olaszország Európa második legnagyobb paradicsomtermesztője, a kontinens paradicsomfeldolgozásának 55 százaléka itt történik, ami közel 2 millió tonna hulladékot eredményez. Ezek az adatok is jól mutatják a feldolgozás során keletkező melléktermék felhasználásának ottani jelentőségét. Bár a paradicsomfeldolgozás melléktermékét felhasználó, olajbogyót feldolgozó ipar hazánkra nem jellemző, de a búzafeldolgozás esetén is lehetőség kínálkozik a bemutatott melléktermék-felhasználás gyakorlatának elterjesztésére, ezáltal a feldolgozott termény 20 százalékát kitevő hulladék másodnyersanyagként jelentkezhetne.

A projekt eredményeiről, gyakorlati megvalósíthatóságáról akcióttervet dolgoznak ki a hazai szakemberek, emellett egy kiadványt is készítenek a KKV szektorban működő cégek számára, amelyben bemutatják, hogy hogyan válhatnak „körforgásossá”, honnan és milyen segítséget, támogatást vehetnek igénybe a szükséges átálláshoz olyan hazai vállalkozások példáján keresztül, amelyek a gyakorlatban is alkalmazzák már ezeket az elméleti alapokat.

A projektről, valamint a témában gyűjtött hazai és nemzetközi jó gyakorlatokról a www.interreg-europe.eu/tris honlapon tájékozódhatnak.